

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Glad for at komme

Hillerød og Omegns Grænsforening kommer gerne til Sydslesvig – og takker for gæstfrihed m.m.

Værestedet lukket

Ældre-mødestedet "Værestedet" på Flensborghus er lukket – midlertidigt, oplyser SSFs Humanitære Udvalg.

Irsk folk i Hanved

Medrivende irsk folkemusik står på programmet, når danske Tradish giver koncert i Hanved på lørdag.

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

SAMRÅDET

Skoleforeningen og SSF har allerede besluttet at intensivere samarbejdet og mødes regelmæssigt. Nu ser Samrådet på, hvordan alle kan kooperere bedre og muligvis deles om opgaver. (Foto: Sven Geißler/ Flensborg Avis)

Konstruktivt arbejds møde forude

På sit første møde efter sommerpausen taler Det Sydslesvigske Samråd den 1. oktober bl.a. om danskurser og sproglige krav til nye mindretalsmedlemmer. Spænding lover også forsættelsen på debatten om et tættere samarbejde mellem de danske organisationer.

Efter at Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU) i juni har overvejet at forlade Samrådet, fordi især Skoleforeningen havde afvist en uvildig undersøgelse af hensigtsmæssigheden i mindretallets nuværende struktur, vil organisationerne selv se på mulighederne for mere praktisk samarbejde. Samrådet har i slutningen af juni nedsat en arbejdsgruppe, og den har i september fremlagt et udkast til et kommissorium for dets eget arbejde. Det skal drøftes og godkendes på samrådsmødet den 1. oktober.

IKKE STRUKTURÆNDRING MEN SAMARBEJDE

Papiret indeholder blandt andet, at "arbejdsgruppens opgave er at afdække og lægge op til, indenfor hvilke områder det giver mening at se nærmere på tværgående samarbejde hhv. forvaltningsmæssig strukturudvikling indenfor det sydslesvigske forenings- og organisationslandskab."

I fokus er især teknisk-administrative områder, hvor der muligvis kan sam-

arbejdes stærkere, deriblandt digitalisering, bogholderi, ejendomsforvaltning og forsikringer. Derudover skal der ses på, om organisationerne kan samarbejde og koordinere bedre, hvor der er "faglige snitflader". Det kan være, at to organisationer har lignende tilbud eller begge organisationer arbejder indenfor et lignende område. Arbejdsgruppen nævner ingen eksempler, men det kunne være fællesmængder mellem SSF og Biblioteket, der ligeledes tilbyder kulturarrangementer, eller Skoleforeningen og SdU, der med børne- og ungdomshusene også driver professionel pædagogisk virksomhed.

I kommissoriet fremhæves det udtrykkeligt, at arbejdsgruppen ikke skal befatte sig med en "politisk strukturanalyse hhv. reorganisering af mindretallet", som repræsentanter for SdU altså oprindeligt havde ønsket.

KOORDINERING AF DANSKKURSER

Et konkret emne for samarbejde og koordinering står allerede på dagsordenen i Samrådet på mandag. SSF ser et behov for at koordinere tilbuddet af danskurser bedre, at samle markedsføringen og muligvis at centralisere og professionalisere arbejdet med udvikling af tidssvarende kursustilbud.

Som grundlag for drøftelsen i Samrådet har Dansk Centralbibliotek, der tilbyder en hel del danskurser i eget regi, fremlagt en vurdering af de hidtil

eksisterende tilbud. I denne betænkning bekræfter biblioteket potentialet for en yderligere samordning blandt andet på internettet.

SPROGPOLITIK OG FORTÆLLING FOR HELE MINDRETALLET

Drøftelsen af danskurserne er en konsekvens af sommerferiens artikelserie i den danske avis Kristeligt Dagblad om det danske mindretal i Sydslesvig og det tyske mindretal i Nordslesvig.

Her er der blevet sat fokus på, at mange forældre, som vælger en dansk børnehaven og skole til deres børn, ikke taler sproget. SSF vil tage debatten op i Samrådet og slå til lyd for, at mindretallet videreudvikler sin egen sprogpolitik og tydeligere stiller krav.

Samtidig vil SSF foreslå, at Samrådets organisationer i fællesskab udvikler en "fortælling", der gør det klart, hvad det danske mindretal står for i det 21. århundrede. Denne fortælling, der ifølge SSF bør udvikles i Samrådets "Sydslesvig-kanon-udvalg", skal give alle dem et redskab, der skal fortælle nye medlemmer, hvad mindretallet egentlig handler om.

På Samrådets dagsorden står desuden statusberetninger om omsætningen af Rammekonventionen til Beskyttelse af Nationale Mindretal og den Europæiske Sprogpagt (Sprachencharta)

i Tyskland. Forbundsregeringen skal regelmæssigt dokumentere overfor Europarådet, hvordan omsætningen af disse mindretalspolitiske regler skrider frem i Sydslesvig og andetsteds.

Samrådets møder er offentlige for alle interesserede. Gæster kan dog ikke overvære det efterfølgende lukkede møde.

Lars Erik Bethge

KOMMENTAR

Hellere spurven i hånden...

Hellere et jordnært samarbejde i hånden end en arkitekttegnet strukturreform på taget. Det kunne være mottoet for drøftelsen på Samrådsmødet på mandag. Efter at endnu en debat om strukturer er kørt i grøften, handler det nu om det muliges kunst.

Organisationernes repræsentanter er i fællesskab blevet enige om at se på snitflader for vores arbejde, der kræver en bedre koordinering. Der er også flere områder, hvor det teknisk-administrative arbejde kan organiseres bedre til alles fordel. Især dér, hvor det ikke har direkte berøring med medlemmerne og brugerne (i vores "back office", vores bagkontor, for at sige det på management-engelsk), er det oplagt at samarbejde.

Forudsætningen er, at der er vilje til forandring. Hvis alle går åbne

ind i en sådan drøftelse – åbne for, at alle organisationer, ikke kun de allerstørste, har deres forcer, og åbne for, at en arbejdsdeling mellem selvstændige organisationer også er en mulighed –, så kan vi faktisk nå at komme langt endnu med den nye arbejdsgruppe og dens begrænsede kommissorium.

Den første mulighed for at demostere den nye gode vilje er på mandag. For med danskurserne er der et konkret emne på dagsordenen, hvor man forhåbentligt uden langvarigt udvalgsarbejde hurtigt kan finde ud af at føje snitflader sammen og samle kommunikationen mere effektivt. For vi er i grunden alle enige om, at dette område bør have høj prioritet. Så SSF ser frem til Samrådsmødet på mandag.

GF HILLERØD

Tak, Sydslesvig!

Oplev Sydslesvig. Ja, vor Grænseforening i Hillerød og Omegn venter med spænding på digitale ideer til endnu flere oplevelser i Sydslesvig. Men der er ingen grund til at vente med at sig "tak Sydslesvig", for selv om de digitale platforme endnu ikke er færdige med ideer til os nordfra, så er der ingen grund til at vente med at besøge Sydslesvig. Og vi vil netop sige tak for nogle fantastiske oplevelser med SSFere, skolefolk, elevrepræsentanter og forældre og opfordrer andre i Danmark til at finde kontakter og besøge Sydslesvig. På vore årlige ture har vi bl.a. mødt ildsjæle på Sild, i Drage, Frederiksstad, Tønning, Egernfælde, Lyksborg og Vestermølle. Tak fordi I så velvilligt møder os, fortæller om jeres dagligdag, arrangerer

kaffe og kageborde, viser mødelokaler, skoler, naturen i jeres lokalområder, eller med stolthed viser jernalderhusene ved Lyksborg Skole. Det er umuligt at få nævnt alle de gode oplevelser, vi har haft, og vi håber på flere, hvis I fortsat har energi til at mødes med os, der kommer og tager jeres tid. De møder er måske mere værd, end mange fine søndagstaler. Husk også, at vi ligeledes gerne vil have besøg af jer, hvis I skulle få lyst til at tage nordpå. Vi håber på mange gode gensyn, på nye bekendtskaber, og ønsker alle i Sydslesvig held og lykke med skole- og foreningsarbejdet. De bedste hilsener fra Grænseforeningen for Hillerød og Omegn.

Bent Kauffmann

UGEN DER KOMMER

28. Dansk-tysk Selskab af Musikvenner af 1998: Jubilæumskoncert med "Ensemble MidtVest" på **Flensborghus** kl. 18.30
Flensborg SSF-distrikt Centrum-Duborg-Vest: Vin & ostebord på Christian Paulsen-Skolen, Tivolibygnings kl. 17.30
Harreslev Kvindeforening: Kegling på banerne i Alt Flensborg kl. 19
SSF-distrikt **Hytten/ Okslev**: Motionsløb og efterfølgende grill på skolen kl. 11
SIF: Lottoaften i klubhuset kl. 19.30
SSF-og SSW-distrikt **Kappel**: Rømos-spisning med alle nabodistrikterne i Fritidshjemmet kl.19

29. Aktivitetshuset, SSF, SdU og Dansk Centralbibliotek: Aktivitetsdag om "Bier og honning" på Aktivitetshuset kl. 14-17
SSF: Koncert med "Tradish" på **Hanved** Danske Skole kl. 19.30

30. Ansgar Menighed **Flensborg**: Høstgudstjeneste i kirken kl. 10 med efterfølgende høstfest i menighedshuset
SSF-distrikt **Store Vi**, Medelby og Skovlund-Valsbøl samt Valsbøl pastorat: Høstflugt
Slesvig og omegns danske Menighed: Høstgudstjeneste i **Skovby** Forsamlingshus kl. 10.30

1. **Flensborg** SSF-distrikt Nord: Margretheklub i Menighedshuset kl. 14

SSF-distrikt **Tønning**: Sæsonstart med spisning på Skipperhuset kl. 19
SSF-distrikt **Moldened**: Spilleaften i forsamlingshuset kl. 19

2. Filmklubben Biffen: Filmforevisning på **Flensborghus** kl. 19.30
Dansk Husflidskreds Sydslesvig: Klubbaften på Oksevejens Danske Skole kl. 19-21.30
SSF-distrikt **Bøglund**: Hobbyaften i forsamlingshuset kl. 14.30 – 17.00

3. SSF/ Humanitært Udvalg: "Vi spiser sammen – kom og være med" i Det Danske Hus i Sporskitte kl. 12
SSF-distrikt **Ravnkær**: Strikkecafe i forsamlingshuset kl. 15.30
SSF-distrikt **Slesvig** Seniorklub: Spilleeftermiddag i Ansgarsalen kl. 14

4. SSF og SdU: Jazz på **Flensborghus** med Kathrine Windfeld Big Band kl. 20
SSF-distrikt **Eggebæk/ Langsted**: Foredrag med politiet om "Indbrud i hjemmet" i Mines Minde kl. 19
SSF-distrikt **Hatsted**: Madlavningsaften i forsamlingshuset kl. 17.30
SSF-distrikt **Damholm**: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15
SSF **Gottorp** amt i samarbejde med Voksenundervisningsnævnet: Samtalsalon med Lisbeth Bredholt Christensen på Slesvighus kl. 19.15 – 20.45

DANSK KIRKE I SYDSLESVIG

Gudstjenester

18. s. e. trin, søndag den 30. september, Joh. 15, 1-11:

Egernfælde 14.30 Brask FL Ansgar Kirke 10 Kirkegaard, høstgudstjeneste FL Helligåndskirken 10 Jacobsen FL Sct. Hans se Sct. Jørgen FL Sct. Jørgen 14 Egeris, høstgudstjeneste
Harreslev 14.30 Böll, høstgudstjeneste
Jaruplund 11 Mortensen, høstgudstjeneste
Lyksborg 10 Egeris, høstgudstjeneste
Læk 10 Parbo
Medelby skole Høstflugt
Rendsborg 19 Brask
Ravnkær 11 Mogensen
Skovby 10.30 Olesen, høstgudstjeneste

Forsamlingshuset Skovlund Høstflugt
Store Vi kirke Høstflugt
Sørup Sognekirke 9.30 Mogensen, besøg fra Grænseforeningen Grindsted
Tønning 14.30 Jørgensen, høstgudstjeneste
Valsbøllhus Høstflugt
Vesterland 10.30 Hansen

TORS DAG, 27. SEPT.
Harreslev 17 Böll, spaghet-ti-gudstjeneste

FREDAG, 28. SEPT.
FL Ansgar Kirke 10 Kirkegaard, børnehaven-høstgudstjeneste

KONTAKT NÆSTE UGE

Tidlig deadline

Grundet den tyske genforenings- og fredag onsdag den 3. oktober er der redaktionsslut på næste uges KONTAKT mandag middag den 1. oktober.

20 ÅR MED DE DANSK-TYSKE MUSIKVENNER

Jubilæumskoncert med Ensemble MidtVest

I morgen, fredag den 28. september festligholder "Dansk-tysk Selskab af Musikvenner af 1998" sit 20-års jubilæum med en klassisk koncert i Flensborg med Ensemble MidtVest fra Herning. Ensemblet består af fire strygere, fem blæsere og én pianist. Det har gjort sig til opgave at gøre "den smukkeste musik fra de sidste 500 år tilgængelig for publikum i det 21. århundrede". De ti musikere spiller sammen mere end 100 koncerter om året rundt omkring i Danmark og i udlandet. Ensemblet har medvirket ved store musikfestivaler samt optrådt i Carnegie Hall i New York og bevist internationalt niveau. I Flensborg optræder de med musik af Richard Strauss og Franz Schubert.

FORENINGEN

For 20 år siden blev Dansk-tysk Selskab af Musikvenner af 1998 grundlagt – et samarbejde mellem foreningerne Sønderborg Musikforening, Verein der Musikfreunde Flensborg, Sydslesvigsk Forening (SSF) og Bund Deutscher Nordschleswiger (BDN). Selskabet har forpligtet sig til i fællesskab at pleje og videreudvikle musiklivet på tværs af grænsen gennem in-

formationsudveksling, fælles planlægning og afvikling af koncerter samt støtte til unge musikalske talenter. I løbet af de sidste 20 år er det blevet til 19 fælles koncerter og 21 musikalske rejser til europæiske storbyer. Dansk-tysk Selskab har desuden taget initiativ til en dialog mellem musikskolerne nord og syd for grænsen, der har ført til grænseoverskridende musikbegivenheder for skoleelever og lærere.

JUBILÆUMSKONCERT

Ensemble MidtVest
Fredag den 28.9.2018, kl. 18.30,
Flensborghus, Nørregade /

Jubilæumskoncert med Ensemble MidtVest i morgen, fredag, på Flensborghus. (Foto: Caroline Bittencourt)

JAZZ PÅ FLENSBORGHUS

Kathrine Windfeld.

(Foto: Stephen Freiheit)

Med Kathrine Windfeld Big Band

Den første Jazz på Flensborghus-koncert i sæsonen 2018/ 2019 byder på et af de hotteste navne indenfor nordisk jazzmusik. Den 4. oktober spiller Kathrine Windfeld Big Band i Flensborg. Skønt Kathrine Windfeld Big Band kun har eksisteret siden 2014, har de 15 unge skandinaviske musikere bl.a. været husorkester på The Standard Jazzclub i København i to sæsoner og optrådt med verdensnavne som Mike Stern (USA) og Gilad Hekselman (ISR). Kathrine Windfeld Big Band har blæst anmeldere og publikum omkuld med debut-udgivelsen Aircraft, som vandt en Danish Music Award 2016 i kategorien Årets Nye Danske Jazznavn. Bigbandets andet udspil, Latency, udkom i maj 2017 på Stunt Records, og også dette album har fået fremragende anmeldelser.

Kathrine Windfelds vitale kompositioner, der spænder fra det ekspresive til det lyriske, viser ofte hendes fascination af bl.a. Kenny Wheeler, Dave Holland og Thad Jones. Rytmiske twists, sofistikerede harmoniske

passager og attitudesterke grooves leveres af det karismatiske team af knivskarpe ensemblemusikere og fremragende solister.

André Bak (DK), Rolf Thofte Sørensen (DK), Magnus Oseth (NO) – trompet, Göran Abelli (SE), Mikkel Aagaard (DK), Anders Larson (SE) – basun, Jakob Lundbak (DK), Jakub Wiecek (PL), Roald Elm Larsen (DK), Ida Karlsson (SE), Toke Reines (DK) – saxofon, Viktor Sandström (SE) – guitar, Johannes Vaht (SE) – bas, Henrik Holst Hansen (DK) – trommer, Kathrine Windfeld (DK) – piano, kompositioner, arrangements.

Jazz på Flensborghus: Kathrine Windfeld Big Band

Torsdag den 4.10.2018, kl. 20
Flensborghus, Nørregade /
Norderstr. 76, Flensborg

Arrangør: SSF & SdU
Billetter: www.ssf-billetten.de, tlf. 0461-14408125 - SSFs amtssekretariater - Aktivitetshuset - sh:z Ticketcenter - eller ved indgangen. *leb*

VÆRESTEDET

Midlertidigt lukket

Værestedet på Flensborghus - denne hyggelige og ubureaukratiske 'forening' for ældre SSF-medlemmer - er ophørt med at eksistere. I hvert fald midlertidigt. Allerede sidst på foråret i år skrankede foreningen. Sygdom og fraflytning gjorde, at mange af de trofaste brugere gennem mange år var faldet fra. De sidste par år havde en kreds af brugere selv sørget for kaffe/ kager til møderne, og der blev spillet kort ved et par borde, brætspil ved et par andre, og de to billardborde i kælderens var blevet flittigt brugt. De samme ildsjæle havde også taget initiativ til et par mindre udflygter, til nytårskoncert i Harreslev med det festlige Slyngelorkester Lauseniana og til den altid hyggelige julefrokost. Men efterhånden kneb det med tilslutningen. Man enedes i første omgang om at se tiden an; endnu engang sendte man derfor en indbydelse til det gode fællesskab ud med Humanitært Udvalgs folder, men den 11. september, hvor den nye sæson skulle startes op, kom der ingen, og det blev klart, at der p.t. altså ikke er behov for et sted som Værestedet længere. Det tager vi med beklagelse til efterretning. Billardbordene står fortsat i kælderens, og skulle en lille flok på et eller andet tidspunkt få lyst til at dyrke den ædle sport, så kan det stadig lade sig gøre. Så skal man henvende sig til det humanitære udvalg – Susanne Schießl på SSFs Bysekretariat kan kontaktes, - og i samråd med oldfruen på Flensborghus vil vi sikkert kunne finde frem til nogle tidspunkter, der kan bruges. Der er slet ingen tvivl om, at brugerne gennem årene har været glade for at komme i Værestedet, og det humanitære udvalg siger derfor tak til dem, der de senere år på så god en måde har taget sig af det praktiske omkring de tirsdage, hvor man mødtes. Heldigvis er der jo stadig masser af ældreklubber rundt omkring i Sydslesvig, som de ældre kan komme i, og det skorter jo heller ikke i øvrigt på alskens tilbud til SSFs medlemmer.

Leif Volck Madsen,
formand,
Humanitært Udvalg

HUSUM SSF & BIBLIOTEK

Hygge og dansk design

Hvad har de lidt sære begreber Ægget, Beovision, Musselmalet, PH, Y-stol, Lego eller Krenit tilfælles? Begreberne står for brugsgenstande, som er produceret i Danmark, og som af mange anses for værende repræsentanter for godt dansk design. Det handler om stole, lamper, køkkengrej og fjernsyn, som i hele verden opfattes som smukke og tidløse, og i tilgift også som ikoner for og bærere af en unik dansk og skandinavisk kultur og ånd.

I hyggetimen kan deltagerne se på disse brugsgenstande, hvem der har tegnet dem, hvilken tidsånd de repræsenterer, og om gemene stole og lamper virkelig kan være bærere af »danskhed«. Lærer Henry Bohm fortæller på let dansk mandag den 1. oktober kl. 16.30-17.30. Hyggetimen er et samarbejde mellem SSF Husum og Omegn og Husum Bibliotek, Nystaden/ Neustadt 81. Det er gratis og ingen tilmelding; man møder bare op.

SSF HUSUM AMT

Trods de lidt trange forhold, lykkedes det at servere maden, mens Jørgen Viking fortalte

Fjordtur med foder og fortælling

Et par snese SSF-medlemmer fra Husum Amt - og enkelte fra Ejdersted - drog lørdag til Haderslev og sejlede med det gode skib Helene den otte sømil lange tur fra Haderslev til Årø. Under sejladsen blev der serveret hakkebøf med bløde løg og fed, brun sauce, mens Jørgen Viking fortalte om fjordens historie og om de steder, man sejlede forbi. Om hedenske offerpladser, om fattiggårde og om pæle, der var rammet ned i fjordbunden som spærringer,

så sørovere ikke kunne sejle ind og plyndre Haderslev. På Årø, som ligger ud for fjordmundingen, gik de en tur gennem Årø Bys snævre gader til Julekirken. Den hedder sådan, fordi den blev taget i brug i december 1906. Tidligere holdt man gudstjenester i byens skole. Begravelser blev dog forrettet i Øsby, fem kilometer fra færgestedet på fastlandet. Man roede kisten over, eller bar den over isen. ph

VESTKYSTKULTUR

Hanne Lyngø.

Lægger ud i Tating

Fredag den 12. oktober tager de tre SSF-amter på vestkysten hul på en ny Vestkystkultur-sæson. Det sker klokken 20 på Egans Pub, Martendorf 38, Tating. Her spiller Hanne Lyngø Trio. Hanne Lyngø leverer egne sange til egen musik. Sange om at mi-

ste, at få, at give. Hun udgav sit første album i 1995 og har siden været efterspurgt på den danske musikscene. Mange af numrene er skrevet under en rejse til Irland, hvor hun søgte ly for øens evige regnvejlr på en lille café i Dublin. ph

TRADISH I HANVED

Tradish - på lørdag i Hanved.

Medrivende irsk folk

Lørdag den 29. september byder SSF på irsk folk med Tradish i Hanved. Det er fjerde gang, at det danske band gæster Sydslesvig og ikke kun begejstrer inkarnerede folk-fans med deres livsbekræftende musik og smittende energi. Tradish består af fire musikere, der alle har bevæget sig i og på tværs af mange forskellige genrer og traditioner. På grund af deres erfaring med at spille alt fra små pub-sessions til store festival gigs, appellerer Tradish ikke kun til det irske "hardcore trad-publikum", men rammer også folk, der ikke normalt lytter til folkmusik. Tradish blev dannet 2009 og har siden da udgivet cd'erne Beyond the Borders og Roots and Shoots. De har på deres turneer i forbindelse med ud-

givelserne begge gange givet koncert i Hanved.

John Pilkington: vokal, guitar, bouzouki, step, Louise Ring Vangsgaard: violin, bratsch, vokal, Brian Woetmann: bodhrán, percussion, vokal, step.

Tradish
Lørdag den 29.9. kl. 19.30
Hanved Danske Skole,
Kirkevej/ Kirchenweg 4, Handewitt

Arrangør: SSF
Billetter: www.ssf-billetten.de, tlf. 0461-14408125 - SSFs amtssekretariat - Aktivitetshuset - sh:z Ticketcenter - eller ved indgangen. leb

SSF RENDSBORG

Stemning og swing med Half Past 6

En diplomingeniør, en overlæge, en bankmand og en socialpædagog, som spiller stemningsfulde sange à la Sinatra og meget andet - alt sammen i tålelig lydstyrke. (Foto Dorthe W. Salchow)

I anledning af »Interkulturelle Woche«, et årligt tilbagevendende arrangement i Rendsborg, hvor alle nationaliteter i byen kan byde ind med alt lige fra musik til picnic, stod SSF Rendsborg by for en aften med swingmusik og cocktails à la værts-hushygge. Koncerten var i hård konkurrence med en irish folkconcert på VHS, også en event fra programmet i den internationale kulturuge. Ligeledes havde byen sin årlige største event; nemlig EON Hanse-Cup, med 8er roere, som ror om kap på

kanalen, og med sangeren Michael Schulte som aftenens højdepunkt på havnen. I Ejderhuset vankede der ægte dansk hygge. Bestyrelsen havde dækket flot op i rød-hvide farver, de kolde drikkevarer stod klar, og kendere vidste, at der minsandten også var en særlig slikblanding med dansk karakter på bordene. Musikalsk fik de omkring 30 fremmødte publikummer med Half Past 6 en velspillende kvartet med gode evergreens og pæredansk hygge. ds

LITTERATURFESTIVAL

Leonora Christina Skov.

Suzanne Brøgger.

Erik Fosnes. (Foto: Marcel Leliënhof)

Anna Grue.

Mari Jungstedt. (Foto: Thron Ullberg)

Tove Krebs Lange. (Foto: Sisse)

Otte forfattere på fire dage

OrdFraNord er en litteraturfestival ved Nordisk Informationskontor m.fl. i det dansk-tyske grænseland næste uge, hvor man kan møde nordiske forfattere på biblioteker nord og syd for grænsen. Fra torsdag den 4. oktober til lørdag den 6. oktober besøger seks interessante og læseværdige forfattere Flensborg Bibliotek: Leonora Christina Skov, Suzanne Brøgger, Erik Fosnes Hansen, Anna Grue, Mari Jungstedt og Tove Krebs Lange - alle med betydning i den litterære verden. Vil man høre mere om deres særkende, så reservér en billet på Flensborg Bibliotek. To andre forfattere, Auður Ava Ólafsdóttir og Caroline Albertine Minor, har Nordisk Info inviteret til Multikulturhuset i Sønderborg onsdag den 3. oktober. Hele programmet på www.ordfranord.dk eller på www.dcbib.dk

Auður Ava Ólafsdóttir.

Caroline Minor. (Foto Lærke Posselt)

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Lars Erik Bethge
Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg

Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.

Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

Et kig på andre trosretninger

Om kristendom og Islam

KRISTENDOMMEN, VERDENS STØRSTE religion, har gennem de senere år levet et stadigt mere stille liv. Samtidig er der stor vækst i den næststørste religion, Islam, og amerikanske forskere vurderer at Islam inden for ca. 30 år vil være verdens største religion. For nogle er det en trussel fordi Islam forbindes med værdier og normer som ikke er forenelige med vestlige værdier og traditioner. Det hævdes fx at Sharia, islamisk lov, er i modstrid med demokratiet, og Islams kvindesyn er også genstand for kritik.

Hvor muslimske lande for 1.000 år siden stod for en stor udvikling inden for fysik, matematik, astronomi og lægevidenskab mens resten af verden sakkede agterud, er situationen nu omvendt. Oplysningstiden og industrialiseringen har medført en rivende udvikling i de vestlige lande og dele af fjernøsten, mens mange arabiske lande nu er plaget af fattigdom, sygdom, dårlig uddannelse og uro. Det er let at hævde at Islam som religion og samfundssystem bremser udvikling og fremskridt, men det er et oversimplificeret synspunkt. Der er jo ikke mange som vil give kristendommen æren for den vestlige verdens udvikling. Tvært imod kom der først for alvor gang i denne udvikling i oplysningstiden. Religion er altså ikke den eneste, og slet ikke den afgørende, faktor. Men hvad er så årsagen?

Nogle giver kolonisering skylden. Vestlige lande, især Storbritannien, Spanien og Portugal, koloniserede store dele af verden, og argumentet lyder nu at mange hundrede års undertrykkelse og udnyttelse har forårsaget ubodelig skade på disse lande. Påstanden mister imidlertid sin styrke hvis man ser på tidligere kolonier som Taiwan og Indonesien, Malaysia og ikke mindst USA, Hong Kong, Australien og Sydafrika. Der er tydeligvis andre faktorer end kolonial undertrykkelse.

En er råvarer. De lande som råder over naturressourcer, oplever både industrialisering og vækst uanset hvilken religion der er dominerende i landet. En anden faktor er uddannelse. Selv fattige lande med vækst i uddannelsesniveaet oplever fremskridt. Et eksempel er Indien, som efter en massiv satsning på uddannelse nu er en førende IT-nation. En tredje faktor er det enkelte lands politiske system, og politiske systemer som fremmer viden, initiativ og det enkelte individs rettigheder og mulighe-

Store menneskemængder i Marokko demonstrerer mod styret under Det Arabiske Forår i 2012 (foto: Al Jazeera)

der, har historisk set haft langt større fremgang end systemer der ikke gør.

Det viser sig også at kun få lande med religiøst styre har længerevarende succes. Mange af de lande som er muslimske, er altså ramt af et samspil af omstændigheder. De har kun få naturlige ressourcer, de har et lavt uddannelsesniveau, de har ikke oplevet en industrialisering, og styret er ikke åbent for det enkelte individs muligheder. I muslimske lande med ressourcer, infrastruktur og handel med omverdenen er situationen ofte helt anderledes. Indonesien, som er verdens største muslimske land med mere end 260 mio. indbyggere og 87 % muslimer, råder over både olie, naturgas og ædelmetaller og producerer både ris, palmeolie, te, kaffe, kakao, krydderier og rågummi, mens lande som Afghanistan stort set kun råder over et udvalg af mineraler. Det betyder at Indonesien kan satse på industri, uddannelse og en vis grad af velfærd, mens Afghanistan indtager pladsen som et af verdens fattigste lande og derfor ikke har mulighed for nogen af delene. Til gengæld står Islam markant stærkere i Afghanistan end i Indonesien, og en stor del af de problemer som ses i Afghanistan, er konflikter

som udspringer af sammenstød mellem Shia og Sunni, Islams to hovedretninger.

Det betyder imidlertid ikke at Islam er en håbløst forældet, mellemstlig religion uden berettigelse. Kristendommen er jo en endnu ældre mellemstlig religion. Problemet ligger snarere i den måde som religionens tolkning og praksis kommer til udtryk på, og her er tendensen ganske som i den vestlige verden. I velhavende, industrialiserede lande glider religionen og dens betydning i baggrunden, mens den i fattigere lande indtager en betydelig rolle. Det er betegnende for kristendommen at den efterhånden står svagt i Europa og USA, mens den er i vækst i en række afrikanske lande. På samme måde står Islam stærkt i dele af Afrika, det meste af Mellemøsten og en række lande i Fjernøsten. Religionen og dens praksis er altså resultatet af en lang række faktorer, og da religion tilpasser sig sin omverden, vil religion som flyttes fra fx Mellemøsten til Europa med tiden tilpasse sig den nye omverden. Der er således ingen grund til at frygte en snarlig islamisering af Europa.

Ruben Fønso
Præst i Lyksborg

Holder påstanden stik?

Er Islam den hurtigst voksende religion i verden?

DET KORTE SVAR er et rungende 'nej'. Når det alligevel hævdes, er det fordi mange vælger at ignorere en række faktorer som spiller ind på måden som de enkelte religioners tilhængere gøres op på. I den kristne del af verden er det forholdsvis let at opgøre antallet af troende, dels ved at se på hvor mange der døbes, dels ved at se på kirkegang, og dels ved ganske enkelt at spørge folk om deres religiøse tilhørsforhold. I den muslimske verden er situationen mindre gennemskuelig fordi en række muslimske lande ikke fører statistik over hvor stor en del af befolkningen der reelt er muslimer, men blot tæller alle nyfødte som muslimer. Ser man på tilgængelige statistikker, viser det sig dog at selvom et land officielt er muslimsk, er det ikke nødvendigvis alle landets borgere som er muslimer. I Afghanistan er mere end 99 % af befolkningen muslimer, mens tallet i Mellemøsten kun er 75 %. Væksten i antallet blæses altså op af hele befolkningstilvæksten tælles som muslimer, mens antallet af praktiserende muslimer reelt er lavere.

En anden faktor er den skjulte ateisme. I Vesteuropa er der et stigende antal ikke-troende. Samtidig er det ikke forbundet med nogen risiko at erklære sig som ateist. Man mister ikke sit arbejde, sine sociale rettigheder eller sin omgangskreds fordi man mister sin tro. I en række muslimske lande er der derimod en reel risiko for ikke bare at miste disse ting, men også sit liv, for i bl.a. Saudi-Arabien, Pakistan, Mauretania, Iran og Sudan er der dødsstraf for at forlade Islam. I lande hvor der ikke er dødsstraf, risikerer man fængsel eller piskning, og ofte afskæres man fra sin familie hvis man forlader sin religion. Blandt andet af disse grunde vælger mange muslimer som har mistet troen, at undlade at tale om det.

Der findes ingen tilgængelige tal for hvor stor den skjulte ateisme er, men i større byer i Marokko, Kuwait, Syrien og Libyen er det ikke usædvanligt at størstedelen af befolkningen ikke reagerer når der kaldes til bøn fra moskeen. Siden Det Arabiske Forår, opstanden i en række muslimske lande i 2012, er der dukket omkring 50 lukkede Facebookgrupper op for muslimske ateister, og disse grupper har p.t. mere end 130.000 medlemmer. Samtidig står en række tidligere muslimer i den vestlige verden frem som ateister, og det er med til at gøre det legitimt for andre at følge trop. Det skønnes at muslimer i den vestlige verden kun er marginalt mindre sekulariserede end befolkningen i det land som de bor i. Det betyder fx for Danmarks vedkommende at anslået 75 % af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere regnes som muslimer, men kun en brøkdelen af dem er reelt praktiserende. Især blandt unge står troen meget svagt.

Det betyder også at den frygt som i højerradikale kredse næres for en 'muslimsk magtovertagelse' i Europa er uden hold i virkeligheden. Dels udgør muslimer kun mellem fem og ti procent af befolkningerne i Europa, dels er tilvæksten i gennemsnit kun 0,2 % om året, og dels er den overvejende del af muslimerne ganske sekulære og uden forpligtende tilknytning til deres fædres tro. Endelig er det, viser det sig, gode og nyttige samfundsborgere for størstedelens vedkommende, og ønsket om Sharia i Europa er meget langt fra at være fælles for Europas muslimer.

Ruben Fønso
Præst i Lyksborg

Faktatjek

Er Jesus den næstsidste profet?

ENDNU EN GANG er det korte svar 'nej'. Det lidt længere svar er at muslimer betragter Muhammed som Guds sidste profet, Guds sendebud, som kom for at overbringe sine åbenbaringer i form af Koranen og dermed rette op på tidligere profeters budskab og kristnes forvanskning og manipulation af de tidligere åbenbaringer, Toraen og Evangelierne. Muslimer betragter ikke Jesus som Guds søn, men som profet, og ifølge Koranen blev Jesus ikke korsfæstet. Allah fik det bare til at se sådan ud, og Jesus blev på samme måde som profeter før ham taget op til Himlen.

Synet på Jesus som profet er lige så gammelt som Koranen, men tanken om de korrumpere bibeltekster er noget nyere. Den stammer fra 1064 hvor en filosof ved navn Ibn Hazm blev opmærksom på forskelle i Koranen og Bibelen; bl.a. i synet på om Jesus var profet eller Guds søn, og da Koranen hævder at være ufejlbarlig, måtte Bibelen være forfalsket. Et problem i den forbindelse er at Bibelen er væsentligt ældre end Koranen. Et andet problem er at nyere forskning dokumenterer at Bibelen ikke på noget tidspunkt er redigeret eller ændret. Der ER ganske få tekster hvis autenticitet kan drages i tvivl, men ingen af dem har teologisk eller dogmatisk betydning.

Et tredje – og langt vigtigere – problem er at Koranen flere steder bekræfter at både evangeli-

Ifølge Koranen er Jesus ikke Guds søn, men blot hans profet. Muhammed fik åbenbaret Koranen for at rettlede de troende som havde forvansket Bibelens budskab.

erne og Toraen er troværdige og sande. Det ses bl.a. i Sura 2:40-42, 126, 136 og 285; 3:3, 71 og 93; 4:47 og 136; 5:47-51, 69, 71 og 72; 6:91; 10:37, 94; 21:7; 29:45 og 46; 35:31 og 46:11.

Det giver et interessant teologisk problem. Med Koranen i hånden kan man nemlig fastslå at de kristne skrifter er sande og troværdige (hvilket implicit indebærer at udsagnet om Jesus som Guds søn er sandt), men samtidig hævder Koranen at Jesus IKKE er Guds søn. Da kun en af de to påstande kan være sand, kan Koranen ikke være ufejlbarlig.

Ydermere siges det i Koranen at Muhammed er forudsagt i Bibelen, men en profeti i en tekst som traditionelt anses for forfalsket,

er næppe troværdig. Man skal da også bøje sin gode vilje en del for at finde noget som kan ligne henvisninger til Muhammed. Ser man på 5. Mos. 18.15, siges der 'Jeg vil af deres egen midte lade en profet som dig fremstå for dem...' Problemet med den tekst er bare at der her tales til medlemmer af Levis stamme, og den profet som omtales, skulle komme 'af deres egen midte', dvs. af levitternes egen stamme. Da Muhammed var af den arabiske Quraish-stamme, er der tydeligvis ikke tale om ham i denne sammenhæng. Der er altså ingen grund til at antage at synet på Jesus som profet er korrekt.

Ruben Fønso
Præst i Lyksborg

Læs bl.a. i næste måned:

- Om troen som hjælp og livssyn
- Seneste nyt om provstevalget

Vil du bidrage til Kirkesiden? Så kontakt redaktionen på ruf@kirken.de

ARRANGEMENTER

i Sydslesvig 2018/2019

oktober - november

Kathrine Windfeld Big Band

Foto: S. Freiheit

Funky White Boys + Support Jule Sösemann

Eivør

Torsdag
04.10.2018 • 20:00

Flensborghus
Flensborg

Fredag
26.10.2018 • 20:00

Volksbad
Flensborg

Lørdag
27.10.2018 • 19:30

Max
Flensborg

Kvindelige forbilleder m. Lone Wernblad

Vejen til Grand Prix m. Emmelie de Forest

Tysk højromantik

Tirsdag
30.10.2018 • 19:00

Tarp Danske Kirke
Tarp

Torsdag
01.11.2018 • 19:00

A.P. Møller Skolen
Slesvig

Fredag
02.11.2018 • 20:00

Deutsches Haus
Flensborg

Billetter • Abo + 49 (0)461 - 14408 125 ssf-billetten.de

SSFs sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter FL Nikolaistr. 7 eller ved indgangen **S Y D**